

กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการ
ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*

MANAGEMENT STRATEGIES TO ENHANCE ENTREPRENEURSHIP OF
THE NORTHEASTERN INDUSTRIAL AND COMMUNITY COLLEGE
STUDENTS UNDER THE OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION
COMMISSION

ณัฐศักดิ์ สำราญรื่น

Natthasak Samranruen

ประยุทธ ชูสอน

Prayuth Chusorn

วานิช ประเสริฐพร

Vanit Prasertporn

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University, Thailand

E-mail: samranruen231@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี ได้แก่ เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามสุ่มแบบอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ 2) ครูหัวหน้าแผนกสาขาวิชา รวมทั้งสิ้น 226 คน โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified} และเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มสุ่มแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ 1) นักวิชาการ 2) ครู 3) ผู้บริหาร และ 4) ผู้ประกอบการธุรกิจ จำนวน 8 คน ซึ่งทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีระยะเวลาการทำงาน 5 ปีขึ้นไป โดยนำมาวิเคราะห์ PNI_{Modified} และ SWOT Analysis ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มี 5 ด้าน ได้แก่ 1.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1.2) ด้านการพัฒนาครู 1.3) ด้านการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ 1.4) ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และ 1.5) ด้านความ

* Received 15 November 2020; Revised 19 January 2021; Accepted 19 January 2021

ร่วมมือกับสถานประกอบการ และ 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการ มี 9 กลยุทธ์ คือ 2.1) การใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะมีศักยภาพเชิงพาณิชย์ 2.2) เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองรอบด้าน 2.3) มองการเปลี่ยนแปลงคือโอกาสแสดงความสามารถ 2.4) ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในธุรกิจสตาร์ทอัพ 2.5) พัฒนาระบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการผ่านโครงการ SME. 2.6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผ่านการอบรมธุรกิจผู้ประกอบการ 2.7) ให้มีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา 2.8) ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และ 2.9) ปฏิรูปหลักสูตรวิชาชีพครูอาชีวศึกษา

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารจัดการ, ผู้ประกอบการ, นักศึกษา, วิทยาลัยการอาชีพ

Abstract

The Objectives of this research article were to 1) studying the current and desirable conditions and management to strengthen the entrepreneurship of students. Northeast Group Career College. And 2) develop management strategies to strengthen students' entrepreneurship. Northeast Group Career College. This research is a mixed method of research quantitative, simple random queries are used. The sample groups are: 1) The school administrator/deputy director of the school, and 2) the teacher who performs the duties of the head of the department. total of 226 persons. Using statistics on frequency, percentage, mean, standard deviation. And analyze the priorities of the necessary needs PNI_{Modified}. And Qualitative use of interviews and focus group with a Purposive selection. key Information such as 1) academic 2) teacher 3) administrator and 4) business entrepreneur total of 8 persons. All of them are bachelor's degree or higher and have a working more than 5 years. By analyzing PNI_{Modified} and SWOT Analysis. The research was found that: 1) The present and desirable conditions There are 5 aspects: 1.1) curriculum development 1.2) teacher development 1.3) entrepreneurial incubator management 1.4) entrepreneurial characteristics and 1.5) cooperation with the establishment. and 2) developing management strategies. There are 9 strategies: 2.1) use innovation, develop skills, have commercial potential 2.2) strengthen creativity, have broad vision, look all around 2.3) see change as an opportunity to show talent 2.4) entrepreneurs the new generation in start-ups 2.5) Develop entrepreneurial incubation process through the SME project 2.6) Encourage and support teachers through entrepreneurial business training. 2.7) To have standardized knowledge in vocational teachers professional

competency development 2.8) to educational institutions Provide bilateral education and 2.9) reform the curriculum of vocational teachers.

Keywords: Strategy, Management, Entrepreneur, Student, College of Careers

บทนำ

การศึกษากลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างสังคม สร้างคน และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มีหลักการสำคัญคือ ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาค้นให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาค้นทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม และยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เห็นได้ว่า ในโลกธุรกิจจึงมีการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมกว้างขวางอย่างไร้พรมแดน ทั้งความผันผวน ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการแข่งขันที่ทวีความรุนแรง องค์การต่าง ๆ จำเป็นต้องเตรียมสมรรถนะเสริมความแข็งแกร่งให้พร้อมแบบวันต่อวัน ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises - SME) มีอาจหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับความท้าทายรอบด้านในเวลาเดียวกันได้ จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงเกิดธุรกิจใหม่ที่เรียกว่า ธุรกิจสตาร์ทอัพ (Start - up) ซึ่งเป็นแนวคิดการสร้างธุรกิจท้าทายรูปแบบใหม่จากผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ต้องการความอยู่รอดจากการเริ่มต้นธุรกิจ

ด้วยเงินทุนไม่มากนักแต่สร้างผลกำไรจากลูกค้านรุ่นใหม่ (New Generation) ได้มหาศาลส่งผลต่อแนวโน้มการเกิดนักธุรกิจรุ่นใหม่ที่มาจากคนช่วงอายุ 20 - 30 ปีขึ้นไป (Cumming, T. G., & Worley, C. G., 2005) การเป็นเจ้าของ มีอิสระในการทำงาน และสามารถหารายได้ด้วยฝีมือตัวเอง และสามารถอยู่รอดได้จนประสบความสำเร็จนั้น จึงจำเป็นที่ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกิจเป็นอย่างดี โดยการสร้างกลยุทธ์เพื่อความอยู่รอดภายใต้การแข่งขัน และการสร้างการเจริญเติบโตให้แก่ธุรกิจ เช่น ความแตกต่างทางด้านทรัพยากร การพัฒนาเทคโนโลยี ความต้องการซื้อ และเงินทุน (Evans, D.S., 1987); (Kaikkonen, V., 2006) การเจริญเติบโตของธุรกิจจะส่งผลทางบวกกับความมั่นคงของธุรกิจ และการพัฒนาภูมิภาค จึงทำให้ผู้ประกอบการจำนวนมากมีความตั้งใจที่จะทำให้ธุรกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว (Davidsson P., 1989) ความสำคัญของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Orientation: EO) เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจ (Ferreira, J., & Azevedo, S., 2007) รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริการ และคุณภาพการบริการที่ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ

อาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพเพื่อพัฒนากำลังคนในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการฝึกทักษะอาชีพในระยะสั้นหรือระยะยาวที่ไม่ได้รับวุฒิการศึกษา โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การผลิตและพัฒนาศักยภาพกำลังคนในด้านวิชาชีพสำหรับการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ หลักการสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา คือ ต้องฝึกผู้เรียนให้มีประสบการณ์จนสามารถทำงานได้ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับชุมชน สังคมและสถานประกอบการ ภายใต้ปรัชญาของการจัดการอาชีวศึกษาที่ว่า จะต้องจัดให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการจัดการอาชีวศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีความก้าวหน้า มีอาชีพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป (สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2555) โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรา 20 ที่กำหนดไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวินิจฉัยให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ

ในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551, 2551)

จากสภาพการณ์ปัจจุบันทำให้ส่งผลกระทบต่อวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาระบบอาชีวศึกษามีการถูกปล่อยปละละเลยจนมีคุณภาพต่ำและมีปัญหาภาพลักษณ์ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคือ นักเรียนอาชีวศึกษาจำนวนมากขาดโอกาสในการประกอบอาชีพที่ดีเพราะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำ ทำให้เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่จบปริญญาตรีแล้ว ผู้จบอาชีวศึกษาจะมีความก้าวหน้าในอาชีพการงานน้อยกว่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเลื่อนขั้นทางสังคมของครอบครัวรายได้น้อยซึ่งส่งลูกเรียนอาชีวศึกษา ปัญหาด้านภาคธุรกิจประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานทักษะ ส่งผลให้จำเป็นต้องจ้างแรงงานไร้ทักษะหรือแรงงานที่มีทักษะไม่ตรงกับความต้องการเข้ามาฝึกในสถานประกอบการเอง ซึ่งทำให้ธุรกิจมีต้นทุนดำเนินการสูงกว่าที่ควรจะเป็น และความสามารถในการแข่งขันตกต่ำลง ด้านระบบการศึกษามีต้นทุนสูงขึ้นและผลตอบแทนจากระบบการศึกษาลดลง เนื่องจากนักเรียนต้องเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเพราะอาชีวศึกษาไม่สามารถรับประกันการได้งานที่ดีได้ สิ่งที่เราเฝ้ามอง ว่าเป็น “ค่านิยม” แท้ที่จริงแล้วจึงอาจเป็น “ความจำเป็น” ซึ่งได้ส่งผลทำให้เกิดปัญหาตามมา 2 ประการคือ 1) ระบบการศึกษาโดยรวมมีต้นทุนสูงขึ้นเพราะต้นทุนต่อหน่วยของมหาวิทยาลัยสูงกว่าของอาชีวศึกษา และ 2) การลงทุนในการศึกษาให้ผลตอบแทนที่ลดลงในภาพรวม เนื่องจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยมักจะเน้นความรู้เชิงวิชาการ ซึ่งจะมีประโยชน์น้อย หากบัณฑิตที่จบมาไม่ได้ประกอบวิชาชีพขั้นสูงที่ต้องใช้ความรู้ที่เรียนมา (ณัฐสิฏฐิ รักษาเกียรติวงศ์, 2561)

ดังนั้น จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาถึงการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสนองการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพแก่ประเทศชาติ โดยให้มีรูปแบบของสถานศึกษาที่ประหยัด มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบ (หลักสูตรปวช. ปวส. ปวท. ฯลฯ) และหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันทุกประเภทวิชา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามสุ่มแบบอย่างง่าย และเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ คัดเลือกแบบเจาะจง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ด้านขอบเขต

1.1 ด้านประชากร (Population) คือ บุคลากรมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 510 คน (วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

1.1.1 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) โดยแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายโดยจับฉลาก ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 88 คน และ 2) ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าแผนกสาขาวิชา จำนวน 138 คน จำนวนทั้งหมด 226 คน (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., 1970)

1.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยคัดเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) นักวิชาการ จำนวน 5 คน 2) ครู จำนวน 1 คน 3) ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และ 4) ผู้ประกอบการธุรกิจ จำนวน 1 คน จำนวนทั้งหมด 8 คน ซึ่งทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีระยะเวลาการทำงาน 5 ปีขึ้นไป

1.2 ด้านเนื้อหา ได้แก่ จากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ ข้อมูลที่มาจากงานวิทยานิพนธ์โดยตรงเกี่ยวข้องกับการพัฒนากลยุทธ์ และการบริหารจัดการอาชีวศึกษา และเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) คือ ข้อมูลที่มาจากอินเทอร์เน็ต สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือบทความตามเว็บไซต์

1.3 ด้านสถานที่ คือ วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โดยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการการศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและ

ครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) จากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, L. J., 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556) ของแบบสอบถามทั้งหมด และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert R., 1967) และเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกคัดเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากคุณสมบัติผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการการศึกษาระบบทวิภาคี โดยเป็นข้อคำถามสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และ 2) การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อยืนยันข้อมูล และนำบทสนทนาที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธี Content Analysis จัดระบบเพื่อยืนยัน (Confirm) ผลที่ได้จากเชิงปริมาณ

3. ด้านการเก็บข้อมูล คือ ผู้วิจัยเก็บแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยแบ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล คือ เชิงปริมาณวิเคราะห์สถิติด้วยโปรแกรมประยุกต์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าทางสถิติของข้อมูลที่ศึกษาคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เพื่อได้ผลภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา และเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์ $PNI_{Modified}$ SWOT Analysis และสรุปเป็นภาพรวม

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งปฏิบัติงาน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 18.14 รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และครู จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 61.06 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ จบปริญญาโท จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 50.88 รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 93. คน คิดเป็นร้อยละ 41.15 และปริญญาเอก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.97 ตามลำดับ

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาครู 3) ด้านการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ 4) ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และ 5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง ความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น			การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ภายใน
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI Modified	ลำดับ	จัด กลุ่ม	
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.10	.58	4.86	.52	.185	5	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การพัฒนาครู	3.75	.78	4.89	.60	.304	3	สูง	จุดอ่อน
3. การบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการ	3.65	.64	4.93	.34	.350	2	สูง	จุดอ่อน
4. คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	3.62	.75	4.90	.59	.353	1	สูง	จุดอ่อน
5. ความร่วมมือกับสถาน ประกอบการ	3.96	.76	4.95	.45	.250	4	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	3.77	.70	4.91	.50	.302		สูง	จุดอ่อน

สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .58) รองลงมาได้แก่ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .76) และ ด้านการพัฒนาครู ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .78) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .75)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = .45) รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = .34) และ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = .59) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = .52)

ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 9 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมนำความคิดสร้างสรรค์เน้นพัฒนาทักษะมีศักยภาพเชิงพาณิชย์ กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ วิสัยทัศน์กว้างไกล มองให้รอบด้าน กลยุทธ์ที่ 3 มองการเปลี่ยนแปลงคือโอกาสแสดงความสามารถสร้างธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จด้วยตนเอง กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในธุรกิจสตาร์ทอัพ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการต้องผ่านงานดำเนินธุรกิจในโครงการ SME. ของอาชีวศึกษา กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้อบรม ศึกษาดูงานธุรกิจผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์ที่ 7 เสริมสร้างทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และกลยุทธ์ที่ 9 ปฏิรูปหลักสูตรวิชาชีพความเป็นผู้ประกอบการแบบการศึกษาระบบทวิภาคี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

กลยุทธ์	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
วิสัยทัศน์ (VISION)									
“การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้ได้มาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษาสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน”	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
พันธกิจ (MISSION)									
1. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษาแห่งชาติ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
2. ส่งเสริมผู้เรียนอาชีวศึกษามีทักษะอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์สามารถประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ตามศักยภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด

กลยุทธ์	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. พัฒนาคู่มือความรู้ความสามารถและมีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี	5.00	0.00	มากที่สุด	4.91	0.29	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
เป้าหมาย (GOAL)									
1. บริหารจัดการอาชีวศึกษาความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
2. ผู้เรียนอาชีวศึกษามีทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ตามศักยภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
3. ครูได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
4. บริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
ประเด็นกลยุทธ์									
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมนำความคิดสร้างสรรค์เน้นพัฒนาทักษะมีศักยภาพเชิงพาณิชย์	4.94	0.15	มากที่สุด	4.96	0.15	มากที่สุด	4.94	0.25	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สร้างพื้นที่ยิ่งใหญ่ วิสัยทัศน์กว้างไกล มองให้รอบด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.96	0.15	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 3 มองการเปลี่ยนแปลงคือโอกาสแสดงความสามารถสร้างธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จด้วยตนเอง	4.98	0.15	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในธุรกิจสตาร์ทอัพ	4.98	0.15	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการต้องผ่านงานดำเนินธุรกิจในโครงการ SME ของอาชีวศึกษา	4.98	0.15	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้อบรม ศึกษา ดูงานธุรกิจผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 7 เสริมสร้างทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา	4.98	0.15	มากที่สุด	4.91	0.29	มากที่สุด	4.95	0.21	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคี	4.98	0.15	มากที่สุด	4.90	0.29	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 9 ปฏิรูปหลักสูตรวิชาชีพความเป็นผู้ประกอบการแบบการศึกษาระบบทวิภาคี	4.98	0.15	มากที่สุด	4.93	0.25	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.99	0.14	มากที่สุด	4.95	0.20	มากที่สุด	4.96	0.16	มากที่สุด

จากการการประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.99$,

S.D. = 0.14) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.95, S.D. = 0.20) และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.96, S.D. = 0.16) ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสร้างการยอมรับของระบบอาชีวศึกษาของชาติให้เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคีทุกฝ่าย รวมถึงการสร้างมาตรฐานระบบการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพเป็นสากล สถานศึกษาควรเปิดโอกาสและความเสมอภาคให้กับประชาชนได้ใช้บริการระบบการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง สถาบันการศึกษาควรมีเครือข่ายการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม และสถานประกอบการ และผู้ใช้แรงงาน อย่างเป็นระบบเพื่อช่วยยกระดับมาตรฐานสมรรถนะกำลังคนของอาชีวศึกษาของชาติให้ทัดเทียมกัน” (นักวิชาการ คนที่ 5, 2563)

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมาได้แก่ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ และ ด้านการพัฒนาครู ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ และ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการบริหารจัดการอาชีวศึกษาทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสอดคล้องกันตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนให้ สถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนาากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถจัดการศึกษา ในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ (ลือชัย แก้วสุข, 2554) สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา

อาชีวศึกษา ด้านการนำแผนการผลิตกำลังคนไปปฏิบัติ มีความจำเป็นพัฒนาเป็นลำดับแรกคือการสนับสนุนห้องปฏิบัติการจากสถานประกอบการ ความร่วมมือรับนักศึกษาฝึกงาน การบริหารงบประมาณและการจัดเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการผลิตกำลังคน มีความจำเป็นพัฒนาการประเมินผล และการเผยแพร่ผลการประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ด้านการวางแผนการผลิตกำลังคน มีความจำเป็นพัฒนาการนำผลการประเมินไปปรับปรุง ผลการสำรวจการผลิตและการทำงาน หลังสำเร็จการศึกษาพบว่า สถานศึกษาผลิตกำลังคนได้ปริมาณใกล้เคียงกับแผน ผู้สำเร็จการศึกษา มีการศึกษาต่อ มากกว่าทำงานกับสถานประกอบการ มีการทำงานกับสถานประกอบการมากกว่าทำงานส่วนตัว และทำงานกับสถานประกอบการนอกเขตบริการมากกว่าในเขตบริการ สถานศึกษา และสภาพความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการพบว่า มีความต้องการทักษะด้านเทคนิคการทำงาน เฉพาะสาขามากที่สุด เช่นการปฏิบัติงานได้ทันทีที่รับเข้าทำงาน การปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การถ่ายทอดเทคโนโลยี การมีระบบคิดที่สามารถแก้ปัญหาในงานได้ ส่วนทักษะด้านสติปัญญาและทักษะด้านพฤติกรรม ก็มีความจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการมากขึ้น

จากการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ว่า วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ประเด็นกลยุทธ์ 9 กลยุทธ์ 62 มาตรการ 67 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมนำความคิดสร้างสรรค์เน้นพัฒนาทักษะมีศักยภาพเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วย 4 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ วิสัยทัศน์กว้างไกล มองให้รอบด้าน ประกอบด้วย 9 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 มองการเปลี่ยนแปลงคือโอกาสแสดงความสามารถสร้างธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จด้วยตนเอง ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในธุรกิจสตาร์ทอัพ ประกอบด้วย 9 มาตรการ 10 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการต้องผ่านงานดำเนินธุรกิจโครงการ SME. ของอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 9 มาตรการ 10 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้อบรม ศึกษาดูงานธุรกิจผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 9 มาตรการ 10 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 7 เสริมสร้างทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 7 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 6 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 9 ปฏิรูปหลักสูตรวิชาชีพความเป็นผู้ประกอบการแบบการศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 8 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด และการประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความ

เหมาะสม ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้จริงจนประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้จริง ตามแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาค สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวนชัย อรุณโรจน์และเกรียงชัย ปิงประวัติ ที่กล่าวถึงยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว สอดรับกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้ ครอบคลุมได้ครบทุกด้าน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ในแต่ละกลยุทธ์ประกอบด้วย 3 มาตรการ คือ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างการยอมรับระบบ อาชีวศึกษาของชาติให้เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคีทุกฝ่าย กลยุทธ์ที่ 2 สร้างมาตรฐานระบบอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสากล กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเสมอภาคให้กับประชาชนได้ใช้บริการของอาชีวศึกษาได้อย่างทั่วถึง กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวมถึงผู้ใช้แรงงานอย่างเป็นระบบ กลยุทธ์ที่ 5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนานาชาติและ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ทวนชัย อรุณโรจน์ และเกรียงชัย ปิงประวัติ, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 5 ด้าน ได้แก่ 1.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1.2) ด้านการพัฒนาครู 1.3) ด้านการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ 1.4) ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และ 1.5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ เห็นได้ว่า ในการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย สามารถตอบสนองต่อความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ และความต้องการพัฒนาอาชีพของประชาชนได้อย่างทันสมัย มีมาตรฐานคุณภาพเป็นสากลทัดเทียมกัน และด้านการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 9 กลยุทธ์ คือ 2.1) ใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะมีศักยภาพเชิงพาณิชย์ 2.2) เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองรอบด้าน 2.3) มุ่งการเปลี่ยนแปลงคือโอกาสแสดงความสามารถ 2.4) ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในธุรกิจสตาร์ทอัพ 2.5) พัฒนาระบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการผ่านโครงการ SME. 2.6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผ่านการอบรม

2.7) ให้มีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา
 2.8) ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และ 2.9) ปฏิรูปหลักสูตรวิชาชีพ ดังนั้น
 การสร้างกลยุทธ์เป็นการสร้างแผนพัฒนามีมาตรฐานที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อน
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการ
 อาชีวศึกษาสนับสนุน ส่งเสริม สร้างความรู้ความเข้าใจและ สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร
 ของสถานศึกษา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาควรมีเครือข่ายทวิภาคีความร่วมมือกับสถานศึกษา
 กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาครัฐ ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ควรมี
 การศึกษาเพิ่มเติมด้วยวิธีการวิจัย การสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้บริหารระดับสูงของ
 ธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต เพื่อยืนยันผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อยืนยันผลที่ได้จาก
 การวิจัยเชิงปริมาณ และสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และเพื่อให้ได้ผล
 การศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น และควรศึกษาแบบจำลองคุณภาพการบริการหลังการขายกับธุรกิจ
 อื่น ๆ ที่มีลักษณะผลิตภัณฑ์แตกต่างกัน เช่น ธุรกิจการบริการ ธุรกิจค้าปลีกทั้งในประเทศไทย
 หรือต่างประเทศ ที่มีบริบททางสังคม วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย และเศรษฐกิจ แตกต่าง
 กันออกไป

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐสิริ รัชเกียรติวงศ์. (2561). การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:
 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ).
- ทวนชัย อรุณโรจน์ และเกรียงชัย ปิงประวัตติ. (2557). ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับ
 อาชีวศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้สอดคล้องกับประชาคม
 เศรษฐกิจอาเซียน. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(2). 16-23.
- นักวิชาการ คนที่ 5. (2563). กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการ
 ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (ณัฐศักดิ์ สำราญรัตน์ และคณะ, ผู้สัมภาษณ์)
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยา
 การพิมพ์.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา หน้า 1 เล่มที่ 125
 ตอนที่ 43 ก (5 มีนาคม 2551).
- ลือชัย แก้วสุข. (2554). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนอง
 ความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
 สาขาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
 อาชีวศึกษา. (2562). สถิติข้อมูลนักเรียนนักศึกษา ปี 2562. เรียกใช้เมื่อ 19 มกราคม

- 2563 จาก <http://techno.vec.go.th/th-th/บริการข้อมูล/ข้อมูลสถิติด้านการศึกษา/สถิติข้อมูลนักเรียนนักศึกษาปี2562.aspx>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2555). คู่มือการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการพิมพ์วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. New York: Harper Collins Publishers.
- Cummings, T. G. & Worley, C. G. (2005). *Organization Development and Change* (8th ed.). Ohio: Thomson South-Western.
- Davidsson, P. (1989). Entrepreneurship And After? A Study of Growth Willingness in Small Firms. *Journal of Business Venturing*, 4(3), 211-226.
- Evans, D.S. (1987). Tests of Alternative Theories of Firm Growth. *Journal of Political Economy*, 95(4), 657-674.
- Ferreira, J. & Azevedo, S. (2007). Entrepreneurial Orientation as a main Resource and Capability on Small Firm's Growth. Retrieved March 3, 2020, from <https://mpira.ub.uni-muenchen.de/5682/>
- Kaikkonen, V. (2006). Exploring The Dilemmas Of Small Business Growth: The Case Of Rural Food-Processing Micro Firms. *Journal of Enterprising Culture*, 14(2), 87-104.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. New York: Wiley & Son.